

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА
ОБЛАСТ ГЕРМАНИСТИКА НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука број 2402-58/11 донесена на 100. седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 19.2.2014 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област германистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 1.2.2014 година и во предвидениот рок се пријави: д-р Драгана Кузмановска, лектор по германски јазик.

Врз основа на приложената документација од единствениот кандидат, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката д-р Драгана Кузмановска е родена во 1980 год. во Штип, каде што во периодот од 1987 до -1994/1995 год. завршува основно образование во ОУ „Ванчо Прке“ и во периодот од 1995-1998/1999 средно образование на јазична насока во ДСУ Гимназија „Славчо Стојменски“. Образованието го продолжува на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што во 2003 год. се стекна со звање дипломиран професор по германски јазик и книжевност. Потоа следуваа неколку студиски престои во Виена, Австрија на Виенскиоту “Wiener Universität”.

Во 2003-2004 година работи како професор по германски јазик во ОУ „Димитар Влахов“ и во ОУ „Гоце Делчев“ – Штип.

Во периодот 2004-2007 година работи како професор по германски јазик во ДСУ Гимназија „Славчо Стојменски“ и во ОУ „Гоце Делчев“ - Штип.

На 21 јануари 2004 год. е избрана за слушател на постдипломски студии од научната област - јазик на Групата за германски јазик во учебната 2003/2004 година. Во 2005 год. со Решение од Министерството за правда е поставена за постојан судски преведувач од македонски на германски јазик и обратно во Основениот суд во Штип.

Во 2007 година на седница на Матичната комисија (бр. 866 од 4.6.2007 год.) за основање на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип е избрана во звањето помлад лектор по предметот Германски јазик на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Во текот на своето работење на Универзитетот „Гоце Делчев“ ги предава предметите: Современ германски јазик 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 на Филолошки факултет и Германски јазик 1, 2, 3, 4, 5 и 6 како избран предмет – втор странски јазик на Економски факултет и Германски јазик 1 и 2 на Правен, Педагошки, Факултет за музичка уметност, Факултет за медицински науки, Висока здравствена школа и Факултет за природни и технички науки.

Во 2009 год. се стекнува со диплома магистер по филолошки науки со одбранетата тема „Лексичката негација во германскиот и нејзините еквиваленти во македонскиот јазик“ со постигнат успех од 9,00. На 3 јуни 2010 година следува и нејзиниот избор во наставно-стручното звање лектор по германски јазик на истиот факултет, каде што предава неколку предмети од областа на германистика на матичниот факултет (Современ германски јазик - лекторски вежби 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, Лексикологија вежби) и германски јазик на Економски и на Правен факултет). На 25. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, одржана на 30.9.2009 г., се разгледа и едногласно се усвои извештајот на Рецензентската комисија за утврдување на подобноста и оспособеноста на кандидатката м-р Драгана Кузмановска за научна работа

и се одобри темата за докторска дисертација под наслов „Пословици и поговорки со анимална компонента во германскиот и во македонскиот јазик“, која успешно ја одбрани на 5 февруари 2014 год. и се стекна со дипломата доктор по филолошки науки. Во текот на целиот работен век таа активно учествува во повеќе проекти, семинари за наставници-германисти, многу домашни и меѓународни конференции каде што има издадено свои научни трудови.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во изборниот период м-р Драгана Кузмановска учествува на повеќе меѓународни симпозиуми, конгреси и конференции во земјава и надвор од неа, и тоа како од областа на образованието и воспитанието, така и од областа на својата тесно-стручна усвошеност, односно од областа на филолошките науки, при што има објавено поголем број на стручни и научни трудови, рецензирана скрипта во електронска форма од областа на германската лексикологија и практикум со вежби.

Учество на семинари

- Октомври 2003 година, Штип - Проект од UNDP за изучување на информатичката технологија.
- Август 2006 година, Штип - USAID'Se – Schoolsproject «IntegrationofICTintotheCurriculum» во соработка со министерството за образование и наука на Р. Македонија и бирото за развој на образованието.
- Јануари 2007 година, Штип - Проект за модернизација на образованието, обука за тимски лидери, мониторинг и оценување на учениците.

Учество на симпозиуми, конгреси и конференции

1. 28-29 мај 2010, V International Scientific Conference “Education for a human society”, Faculty of Pedagogy “Ss Clement of Ohrid”- Skopje.
2. 30.9.2010, Работилница под наслов: „Активно учење во големи студентски групиневоозможност или предизвик?“, Американски совет во Р. Македонија и Македонско-американската алузни организација.
3. 2010, Seminar on Content and Methods of Communicative Language Teaching, Peace Corps Macedonia, Skopje.
4. 8-9 April 2011, 9th ELTA Conference “Learning- Teaching- Assessing: Strengthening the Links”, Faculty of Philosophy, Novi Sad, Serbia.
5. Јули 2011, Интегрирање на ИТ алатки во наставниот процес, Сертификат од Центар за Е-учење при Универзитет „Гоце Делчев“, Штип.
6. 02-05 February 2012, 4th World Conference on Educational Sciences, Barcelona, Spain.
7. 26.10.2013, Семинар под наслов „Бајките во наставата по германски јазик“, Гете Институт - СР Германија, Штип.

Список на научни и стручни трудови

Објавени трудови:

Kuzmanovska, Dragana and Petkovska, Biljana and Nicheva, Vesna (2014): *Успешен трансфер на поговорките и пословиците од еден во друг јазик*. Годишен зборник 2013 - Филолошки факултет, УГД - Штип. ISSN 1857-7059.

Kuzmanovska, Dragana and Petkovska, Biljana and Arsova, Nada and Nicheva, Vesna (2013): *Учебникот како наставно средство и извор на знаење*. Воспитание - списание за образовна теорија и практика, 8 (12). pp. 39-43. ISSN 1857/5331.

Kuzmanovska, Dragana and Petkovska, Biljana (2013): *Именските фразеологизми со компонентата зооними разгледувани во македонскиот, германскиот и англискиот јазик*. Yearbook 2012, FacultyofPhilology, 3 (3). pp. 151-156. ISSN 1857-7059.

Kirova, Snezana and Petkovska, Biljana and **Kuzmanovska, Dragana** (2012): *InvestigationofmotivationandanxietyinMacedoniawhilelearningEnglishas a second/foreignlanguage*. Procedia – SocialandBehavioralSciences, 46. pp. 3477-3481.

Kuzmanovska, Dragana and Veselinova, Darinka and Petkovska, Biljana (2011): *Разграничување на поимите преведување и толкување*. Годишен зборник 2011 - Филолошки факултет, УГД - Штип, pp. 231-237. ISSN 1857-7059.

Kuzmanovska, Dragana and Veselinova, Darinka and Petkovska, Biljana (2011): *Distinguish the concept of translation and interpretation*. Годишен зборник 2011 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 2. pp. 231-237. ISSN 1857-7059.

Kuzmanovska, Dragana and Petkovska, Biljana and Nicheva, Vesna (2011): *Professional Retraining and Supplementary Education for Information Society*. The VI International Balkan Congress for Education and Science: The modern society and education. pp. 135-138. ISSN 978-9989-823-33-6.

Kuzmanovska, Dragana and Petkovska, Biljana and Ulanska, Tatjana (2011): *External assessment in educational institutions in Macedonia*. In: 9th ELTA Conference, 8-9 Apr 2011, Novi Sad.

Kuzmanovska, Dragana and Petkovska, Biljana (2010): *Улогата на негацијата во неутрализирање на антонимностите во македонскиот, англискиот и германскиот јазик*. Филолошка истраживања данас. pp. 37-43.

Kuzmanovska, Dragana (2010): *Теорија на преведувањето*. Годишен зборник 2010 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 1 (1). pp. 171-179. ISSN 1857-7059.

Ulsanka, Tatjana and Kirova, Snezana and Petkovska, Biljana and **Kuzmanovska, Dragana** (2010): *Initial English language competences in elementary schools in Macedonia*. Procedia Social and Behavioral Sciences 2 (2010) 2510–2513, 2. pp. 2510-2513.

Kuzmanovska, Dragana (2010): *Mogućnosti povezivanja sadržaja iz oblasti obrazovanja sa sadržajima drugih predmeta*. Tehnologija i informatika obrazovanje zadrustvo učenja i znanja 5 (I deo). pp. 389-393. ISSN ISBN 978-86-7447-083-1 (IPI).

Petkovska, Biljana and **Kuzmanovska, Dragana** and Ulanska, Tatjana and Kirova, Snezana (2010): *Primary school education Standards for student's assessment in primary school*. Procedia Social and Behavioral Sciences, 2. pp. 2366-2370.

Belcev, Tole and Dimova, Violeta and Celik, Mahmut and **Kuzmanovska, Dragana** and Kirova, Snezana and Nikodinovska, Dijana (2010): *Речник на странски зборови во македонскиот јазик А-К*. Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип. ISBN 978-608-4504-16-0 (т.1).

Belcev, Tole and Dimova, Violeta and Celik, Mahmut and **Kuzmanovska, Dragana** and Kirova, Snezana and Nikodinovska, Dijana (2010): *Речник на странски зборови во македонскиот јазик Л-Ш*. Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип. ISBN 978-608-4504-17-7 (т.2).

Kuzmanovska, Dragana and Petkovska, Biljana (2009): *Лексичките негации во македонскиот, германскиот и англискиот јазик*. In: Зборник радова са тречег конгреса Примењена лингвистика данас – измеѓу теорије и праксе, 29.11-01.12.2009, Нови Сад.

Kuzmanovska, Dragana and Petkovska, Biljana (2009): *Assessment of student learning*. In: Proceedings of ICERI 2009 Conference, 16-18 November, 2009, Madrid, Spain.

Евалуација на трудот: „Успешен трансфер на поговорките и пословиците од еден во друг јазик“ - Во овој труд се обработува проблематиката за постоечките навидум тешко преводливи јазични категории, какви што се поговорките и пословиците, кои се преводливи односно имаат свои еквиваленти дури и во јазиците со различна фразеологија. Успешното трансферирање на ваквите јазични категории секако зависи и од лингво-културниот приод. Во основа лингво-културата ја содржи кумулативната функција на јазикот, во која јазикот служи како складирање и трансфер на објект на колективното искуство, а ваквите јазични категории се манифестираат најјасно во фразеологијата.

Евалуација на трудот: „Учебникот како наставно средство и извор на знаење“.

Во овој труд станува збор за неопходноста од учебникот во наставно-образовниот процес. Како средство за комуникација во наставата учебникот претставува значаен показател, одраз и израз на нашите педагошки концепции, сфаќања и погледи за наставата и за севкупниот воспитно-образовен систем.

Евалуација на трудот: „Именските фразеологизми со компонентата зооними разгледувани во македонскиот, германскиот и англискиот јазик“.

Во овој труд се обработува комплексноста на фразеологизмите и нивната преводливост или непреводливост од еден на друг јазик, која произлегува и од фактот што тие, всушност, во себе носат национален белег карактеристичен за определен јазик.

Евалуација на трудот “Investigation of motivation and anxiety in Macedonia while learning English as a second/foreign language”.

Во овој труд се разработуваат мотивацијата и анксиозноста како дел од учењето на англискиот јазик како странски кај студентите при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и нивото на нивната застапеност добиено преку темелна обработка на соодветни прашалници.

Евалуација на трудот „Разграничување на поимите преведување и толкување“.

Во овој труд се разработува разликата помеѓу процесите на преведување и толкување како клучни за еден изучувач на странски јазик на професионално ниво како и потребата за изучување на странските јазици за речиси секојдневно општење со луѓето кои меѓу себе зборуваат на различен јазик.

Евалуација на трудот “Distinguish the concepts of translation and interpretation”.

Во овој труд се обработува тематиката на преведувањето, која се смета за корисна работа, затоа што им дозволува на луѓето да се разбираат меѓу себе иако не ги познаваат јазиците на другите луѓе. Луѓето отсекогаш стапувале во контакт едни со други, но денешните средства за комуникација наметнуваат потреба од речиси секојдневно општење со луѓе кои зборуваат други јазици што не можело ни да се замисли пред еден век, на пример. Оттука произлегува и потребата од изучување на повеќе странски јазици, како произведување на повеќе кадри од областа на преведувачи/ толкувачи. Токму оваа диференцијација на преведувач и толкувач е предмет на овој труд.

Евалуација на трудот “Professional retraining and supplementary education for information society”.

Во овој труд се разработува улогата на денешните наставници, нивната желба за нови знаења и вештини прифаќајќи одредени стратегии и систем за технолошка поддршка за нивната работа кои постојано ќе ги потсетуваат дека можат и имаат потреба од барање на нови методи, ниво на знаење и резултати.

Евалуација на трудот: “External assessment in educational institutions in Macedonia”.

Во овој труд зборува за надворешната евалуација на училиштата како еден од начините на следење и оценување на работата на истите, која има за цел да обезбеди висок степен на објективност, овој труд претставува преглед на некои од начините на екстерното оценување кои се применуваат во образовните институции во на Република Македонија.

Евалуација на трудот: „Улогата на негацијата во неутрализирање на антонимностите во македонскиот, англискиот и германскиот јазик“.

Во овој труд се набљудува негацијата како јазична категорија од групата на универзалните категории. Ова значи дека не постои јазик без негација. Токму поради универзалноста, анализирајќи ја најдовме на антонимите и забележавме појава на неутрален поим, кој во литературата може да се изрази освен со посебен афирмативен поим и со одречна лексичка форма на еден од антонимите.

Евалуација на трудот: „Теорија на преведувањето“.

Во овој труд станува збор за феноменот на јазикот, како на говорниот така и на писмениот, кој бил предмет на истражување на теоретичарите и на практичарите од разни научни дисциплини. Своего егзактно научно осветлување јазикот го стекна кон крајот на 19 и во почетокот на 20 век, кога Фердинанд де Сосир со своите погледи ги систематизира претходните идеи и отвори нови можности за проучување. Де Сосир и другите структуралисти вниманието го свртеле кон говорот како средство за комуникација. Тие стојат на становиштето дека јазикот се учи со говорот, а „говорот е јазик“.

Евалуација на трудот: “Initial English language competences in elementary state schools in Macedonia”.

Во овој труд се разработуваат почетните резултати од имплементацијата на англискиот како странски јазик во основните училишта во Р. Македонија, со преглед на компетенциите кои се совладуваат согласно рамката за јазици на Европа.

Евалуација на трудот: „Mogućnost povezivanja sadržaja iz oblasti obrazovanja sa sadržajima drugih predmeta“.

Во овој труд станува збор за иновациите во образовниот процес, кои доведуваат до промени во наставниот процес, при што имаме традиционална настава од една страна и современа настава од друга страна.

Евалуација на трудот: “Primary school education: Standards for student’s assessment in primary school”.

Во овој труд се разработува системот на основно образование во делот каде што се спомнува изучувањето на странски јазик. Овој труд се фокусира на изучувањето на англискиот јазик во деветгодишното основно образование во Република Македонија презентирајќи ги компетенциите кои етапно се вклучуваат во процесот и начинот на нивна евалуација.

Евалуација на трудот: „Лексичката негација во македонскиот, германскиот и англискиот јазик“.

Во овој труд се разработуваат видовите на лексичката негација во македонскиот, германскиот и англискиот јазик со нивна споредба преку примери и нивна обработка.

Евалуација на трудот: “Assessment of student learning”.

Во овој труд се разработува разликата помеѓу традиционалното и модерното оценување и кои се предностите и недостатоците од истите преку претпоставки и можни одговори и објаснувања.

Трудови во печат:

1. Petkovska B., **Kuzmanovska D.** (2010): *Advantages of using ICT in higher education*, 13th International Conference “ICT IN THE EDUCATION OF THE BALKAN COUNTRIES”, Varna, June, 17 – 19, 2010, Bulgaria. Abstract book.
2. **Кузмановска Д.**, Петковска Б., (2010): *Креативна стимулативна средина за учење и развој* – Креирање современа училишница, Петти меѓународен научен собир на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, 28 -29.05.2010.
3. **Кузмановска Д.**, Ничева В. (2013): *Потребата од воспоставување на рамнотежа меѓу двете струења врз македонскиот јазик*, Наука и глобализација, Пале, Источно Сараево, 17-19 мај 2013.
4. Kirova S., Petkovska B., **Kuzmanovska D.** (2013): *A four language comparison of proverbs*, Second International Conference on English Studies, English Language and Anglophone Literatures Today, ELALT 2, Novi Sad, 16 March.
5. **Kuzmanovska, D.**, Petkovska, B., Kirova, S. (2013): *Proverbs and sayings as translatable and untranslatable phrases from Macedonian into German and English language* – 5th World Conference on Educational Sciences (WCES 2013) Rome, Italy, 05-08 February 2013.
6. Kirova, S., Petkovska, B., **Kuzmanovska, D.** (2013): *A four language comparison of proverbs* – Second International Conference on English Studies – English Language and Anglophone Literatures Today (ELALT 2), Novi Sad, Serbia, 16 March, 2013.
7. **Kuzmanovska D.**, (2013): *Deutsch-mazedonische Parömien aus animalischer Perspektive*. SOEGV Konferenz, Prishtina.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Во изборниот период д-р Драгана Кузмановска зела активно учество во стручно-апликативната и организациско-развојната дејност на својата матична установа, односно на Филолошкиот факултет и е член на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на приложената работната биографија, искуството во наставната и научноистражувачката работа, стекнати во текот на нејзиното работење како во областа на германистиката, така и на планот на стручното педагошко усовршување, учеството на симпозиуми и конференции, совесното и одговорно исполнување на работните обврски, како и способноста за активно работење и креативност, Комисијата со задоволство му препорачува на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои нашиот предлог и кандидатката д-р Драгана Кузмановска да биде избрана во **наставник во наставно-научното звање доцент за наставно-научната област германистика.**

Врз основа на приложената документација констатиравме дека се работи за кандидатка која сосема ги исполнува критериумите за избор во наставник во наставно-научното звање доцент за наставно-научната област германистика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Силвана Симоска, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Елена Цицковска, доцент, член, с.р.

Д-р Катерина Велјановска, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА

за вреднување на активностите на д-р Драгана Кузмановска, според критериумите дадени со Правилникот за избор на наставници, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип

Вид на активност	Број	Поени	Вкупно
Наставно-образовна дејност (НО)			
Позитивно рецензирана скрипта од предавања, збирка задачи или практикум	1	8	8
Член на комисија за одбрана на дипломска работа	1	0,2	0,2
Предавања (15+8+9+7+5+5+7+7+9+9+10+10) x1=101	101	1	101
Вежби (19+10+16+13+13+13+15+15+8+8+8+6) x 0,5 = 72	144	0.5	72
Вкупно:			181,2
Научноистражувачка (НИ)			
Прегледен труд (СЦИ/ЦА/останати) Труд бр.: 4/ 11/ 13/ 17 Поени: 10/ 10/ 10/ 5	4	10/5	35
Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир Труд бр.: 1/ 3/ 5/ 6/ 7/ 8/ 9/10/ 12/ 16 Поени: 1/ 1/ 1/ 1/ 2/ 2/ 2/ 1/ 2/ 2	10	1/2	15
Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјата и во странство Труд бр.: 4/ 7/ 8/ 10/11/ 16/ 17 Поени: 2/ 2/ 2/ 2/ 2/ 2/ 1,5	7	1,5/2	13,5
Одбранета докторска теза	1	8	8
Одбранет магистерски труд	1	4	4
Вкупно:			75,5
Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност			
Речник	2	4	8
Труд во стручно (научно-популарно) списание	1	2	2
Член на факултетски орган, комисија Член е на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет	1	2	2
Вкупно:			12
ВКУПНО		268,7	